

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est admiratio denigratiue obscurationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de passione dñi De mira

plians morti oculos languescetes depmes
et declinās caput versus matre: oculosq; in
celū dirigēs vt q; mō moriēdi oñderet q;
nā ex obediētia piis moriebat: pcludēs
vltimū verbū spm pti pmedaui di. Paſ
in man⁹ tuas. i. in p̄tatem tuā pmedo sp̄i
ritū meū. Hoc fecit nō q; indigeret: s; vt
nos instrueret. In oi em̄ necessitate z ma
xime in mortis articulo diuinū auxiliū de
bemus inuocare z spūs n̄fos sibi cōmēda
re. Sic itaq; clamās dñs in cōgnato capite
tradidit spm: nō coactus sed qñ voluit.
Ubi Chy: Per hoc q; moriēs vocē emi
sit magna: ap̄tissime se vix deū oñdit: qm̄
hoies cū moriunt vix tenuē vocē emitte
re p̄nt. Hilari⁹. Vel spm cū clamore ma
gne vocis emisit volēs nō se oia p̄ctā por
tare. Hec ille. Morandū aut q; eadē die
.s. feria. vi. et eadē hora q; p̄mus adā pecc
cauit: sc̄ds expirauit. P̄m⁹ em̄ post me
ridiē peccauit: q; mox vt peccauit audiuit
vocē dñi decambulātis ad aurā post meri
diē. Et sicut post meridie sc̄ds adā expirat
uit. s. hora nona ab ortu solis clamādo vix
voce magna: vt dicitur ē: In man⁹ tuas zc
Centurio aut vidēs q; sic clamās expirat
ser: videns etiā signa q; fiebāt: de q;bus di
cemus in articulo sequenti: Dixit: Vere fili⁹
dei erat iste. Et sicut q; erāt cū centurioe cu
stodiētes iesum vidētes timuerūt valde
glificātes deū z dicētes: Vere hic hō iu
stus erat. Et multi q; aderāt ad spectacu
lum reuertebant p̄cutiētes pectora sua: q;
de sp̄i fuerant a p̄ncipib; z seniorib;. fm̄
Chy. Centurio nō solū cōfessor fuit: sed
etiā p̄firmatus in fide in artēriū suscepit.
Hec ille. Et nota q; cēturio gentilis p̄rite
batū ch̄m. Iudei p̄o cognoscētes scri
pturas ipm negabāt: sic et mō simplices lit
teras ignorātes fidē tenēt: lerici p̄o ple
rūq; negāt. Nā vsi lingua p̄riteant: factis
tū mult. negāt. Dicitur itaq; de v̄bis sa
ctissimis q; dñs iesus in cruce p̄tulit z quō
clamās in cruce expirauit: Hec itaq; p̄si
derate anie deuote. Hec in corde gustate
qm̄ p̄ vestra salute facta sūt hec oia. Hoc
igit sentite in vobis qd̄ et in ch̄o iesu.

Sextima est p̄sideratio miraculo
se trāsmutatiōis: Ubi vix p̄si
derāda sunt mirabilia q; facta sunt
in morte dñi: Ubi sunt p̄cipue septe admi

rationes contemplande
Prima est admiratio denigratiue ob
scurationis.
Secunda est admiratio separatiue d̄stru
ptionis.
Tertia est admiratio cōturbatiue cō
mōtionis.
Quarta est admiratio cōpunctiue sc̄si
sionis.
Quinta est admiratio declaratiue ap
p̄tionis.
Sexta est admiratio sanctificatiue ef
fusionis.
Septima est admiratio honorificatiue
intumulationis.

Prima ē admiratō de
nigratiue obscuratiōis: quia ch̄o exiit in
cruce sol obscuratus est et tenebre facte sūt
sup vniuersaz terrā ab hora sexta vsq; ad
horam nonā. Hierony. hoc dicit factū su
isse p̄ retractiōez radioz solis virtute di
uina. D. gen. aut: p̄ interpositiōez nubūz
densaz. Sed in hoc magis credendū est
Dionysio ariopagite q; dicit i eſsa ad pol
licarpū: hoc fuisse p̄ interpositionē lune inf
solem z terrā. Et ibidē d̄t: q; ipse hoc vidit
tūc exiēs in egypto vbi est serenitas aeris
q; rarissime ibi sūt nubes et pluuie: p̄ter
qd̄ potuit ibi talia p̄pendere: Vidit igit
vt dicit: lunā ab oriēte ascendente versus
meridiē z supponentē se soli. Hiero. aut z
D. i. ge. nō loquūtur asserēdo: sed q; sic po
tuit fieri. Ubi illa eclipsis fuit multiplicat
miraculoſa. Cum ex parte t̄pis qz nō erat
tūc t̄ps iuuenēs ad talē interpositiōez cur
esset luna gndecima: p̄ter qd̄ sicut habet
in histoia scholastica. P̄hi q; erāt athenis
nō potētes cām naturalē talē eclipsis inue
nire: ad hoc adducti sunt vt dicerēt. Aut
deus nature patit: aut tota mūdi machi
na dissoluit. Tū ex parte ipsi⁹ lune ecl
psantis: q; p̄mo obscurauit partē oriētālē
solis: z itez vltimo ab ea recessit. nō sic ac
sit in eclipsi naturali. Itē lūa fuit qñ imo
bilis sub sole p̄ tres horas. In naturali at
eclipsi p̄tinue mouet sub sole. Itē q; trās
acta eclipsi luna rediit ad orientē. Tū ex
parte loci: q; fuit vniuersal sup oēm terrā:
s; aliq; velint hoc intelligi: q; t̄m fuit super
vniuersam terrā iudee. Ubi ex dictis d̄io

hēsij appareret q̄ fuit i egypto. Et fm Oro
fū fuit rome cū magno terrymotu. Euse
bius etiā asserit q̄ tūc in bēthimīa q̄ est in
asia fuit magn⁹ terremot⁹: et maior solis
obscuratio q̄ ynq̄ fuerit ita vt stelle vide
rent in celo. Sed q̄re facte sunt ille tene
bre: Rūdeo p̄cipue triplīci rōne. **P**ri
a est rō credēde dñatiōis: ad oñdū vicz q̄ rē
pariebat oñs celoz cui⁹ iniuriā sol videre
nō poterat. nec dignū erat q̄ ad interficiē
dū creatorē illis iūq̄ nasa celestz ifutret
Scōda est rō inducēde p̄passiōis: vt v3
natura insensibil' ch̄io p̄patis: corda lapī
dea ad ch̄i p̄passiōē emolliret. **T**er
tia est rō tenēde instructiōis: qz p̄ hoc nō
rat q̄ hoies oñi oēm yanū ornatū depo
nere. **E**ph. iij. Jā nō ambuletis sicut gen
tes q̄ ambulāt in vanitate sensus sui.

Secūda est admiratio
sepattie siue diuī siue diruptiōis: qz veluz
ēplī scissuz est z diruptū. Et hec diruptō
facta est ad vocē ch̄i clamātis in cruce.
Hoc velū vt d̄r Ebr̄y. erat p̄ciōssimuz
de purpura z bysso: iuro z serico p̄textuz:
q̄d in dieb⁹ celeberrimis suspendebat. Et
sicut d̄r Nico. de ly. erat intra tēplū inter
fem̄ et sc̄m̄scōz. Imōi autē scissio siue
diruptio tria p̄ncipal' significabat.
Primo impletōz p̄itarz in morte xp̄i q̄
latebat in figuris veterz testamenti
Scōdo p̄ hoc oñdebat q̄ iudei nō erāt di
gnī habere dignitatē sacerdotalem.
Tertio p̄ hoc induit q̄ timor mal⁹ q̄ est
q̄st velū interi⁹ cordis impediēs p̄fessioez
et detractionē peccōz v3 totaliter scindi.

Tertia ē admiratio cō
urbatiue cōmōtionis: qz terra mota est.
Et hoc p̄cipue p̄ter tria.
Primo in signū detestatiōis. s. p̄cti tu
deoz q̄ p̄ter hoc erāt a sua terra abijcien
dita q̄ p̄ illum terremotū significabat q̄
terra nō poterat creatoris sui mortē susti
nere: vñ nisi dei misericōdia affuisset: ip̄a ter
ra se apuissz z viuos eos isern⁹ deglutissz
Scōdo in signū p̄passiōis vt z exēplo
creature insensibilis: inducat creatura rō
nalis ad compassiōē mortis ch̄isti.
Tertio in signū p̄punctiōis: vt vicz per
hoc oñderetur quō corda terrena tremē

re debēt p̄ p̄punctiōē z p̄tritiōē ex p̄st
deratiōne dñice passiōis. Sed nota q̄ in
virtuoso terremotu contrahunt alta edificia
et cāpanilia: Sic moral' si corda terrena
bene et virtuose tremūt: cadūt supbie z su
perflui ornat⁹ in capitib⁹ et alijs.

Quarta ē admiratō cō
p̄ctiue scissōis: qz petre scisse sunt: vñ d̄r
Drosius: q̄ tūc saxa in mōtib⁹ scissa sunt.
Et vt dicitur q̄ adhuc apparēt scissure et
deponūt ibi pegrini cruces suas. Hec scis
sio petraz facta est in signū p̄ctiōis gē
tilium: et in signū etiā q̄ corda nostra qnq̄
q̄cunqz dura: cōpati debēt ch̄io mouenti
et scindi p̄ compunctiōez.

Quinta ē admiratio de
claratiue apertiōis: quia monumēta aper
ta sunt ad declarādū q̄ ch̄isti resurrectio
et alioz cum eo resurgentiū erat p̄inqua
Et in signū resurrectiōis generalis q̄ ex
pectat futura. Et multa corpa sanctorz q̄
dormierāt surrexerūt: nō tūc quādo mo
numēta aperta sunt. s. hora mortis ch̄i:
sed cum ch̄io surrexerunt tanq̄ testes sue
resurrectionis. Unde subdit: Et exētes
de monumētis post resurrectiōem eius. s.
ch̄i venerūt in lctām ciuitatē z apparue
runt multis ad declaratiōē dñice resur
rectionis. Per hoc signat q̄ p̄scientie feti
de que sunt peccatoz monumēta debent
in p̄fessione aperiri: z peccatrices ante q̄
in peccatis dormierūt p̄ penitentiā suscita
ri. De q̄nqz p̄dictis dicit Hierony. Dis
natura ch̄isto mortē p̄patis: sol obscu
ratur: velum templi diuidit: terra mouēt:
petre scinduntur: sepulcra aperunt: solus
miser homo nō p̄patis: p̄ quo solo ch̄is
mouēt. Hec ille. Considera nūc o dñia
ch̄isti sanguine redēpta quis et q̄s est q̄
p̄ te pependit in cruce: cuius transitū celū
luget: terra plangit: petre desident: velum
ostendit: et monumēta p̄stantur. Voz
humanū omni saxo durius: si ad tanti re
memoratiōē dolo: is nec terroze cōcu
ris: nec p̄passiōne scinderis. Ambrosius.
D duriora saxis iudeoz p̄pectora: iudez
argunt: credit miser: p̄ditoz scel⁹ suū moz
te p̄denat: electra fugiūt: tra p̄cutit: mo

